

Zalig zijn...

Matteüs 5:1-20

1 Toen Hij nu de scharen zag, ging Hij de berg op en nadat Hij Zich had nedergezet, kwamen zijn discipelen tot Hem. 2 En Hij opende zijn mond en leerde hen, zeggende:

3 Zalig de armen van geest, want hunner is het Koninkrijk der hemelen.

4 Zalig die treuren, want zij zullen vertroost worden.

5 Zalig de zachtmoedigen, want zij zullen de aarde beërven.

6 Zalig die hongeren en dorsten naar de gerechtigheid, want zij zullen verzadigd worden.

7 Zalig de barmhartigen, want hun zal barmhartigheid geschieden.

8 Zalig de reinen van hart, want zij zullen God zien.

9 Zalig de vredestichters, want zij zullen kinderen Gods genoemd worden.

10 Zalig de vervolgd en om der gerechtigheid wil, want hunner is het Koninkrijk der hemelen.

11 Zalig zijt gij, wanneer men u smaadt en vervolgt en liegende allerlei kwaad van u spreekt om Mij nentwil. 12 Verblijdt u en verheugt u, want uw loon is groot in de hemelen; want alzo hebben zij de profeten vóór u vervolgd.

13 Gij zijt het zout der aarde; indien nu het zout zijn kracht verliest, waarmede zal het gezouten worden? Het deugt nergens meer toe dan om weggeworpen en door de mensen vertreden te worden.

14 Gij zijt het licht der wereld. Een stad, die op een berg ligt, kan niet verborgen blijven. 15 Ook steekt men geen lamp aan en zet haar onder de korenmaat, maar op de standaard, en zij schijnt voor allen, die in het huis zijn. 16 Laat zo uw licht schijnen voor de mensen, opdat zij uw goede werken zien en uw Vader, die in de hemelen is, verheerlijken.

17 Meent niet, dat Ik gekomen ben om de wet of de profeten te ontbinden; Ik ben niet gekomen om te ontbinden, maar om te vervullen.

18 Want voorwaar, Ik zeg u: Eer de hemel en de aarde vergaat, zal er niet één jota of één tittel vergaan van de wet, eer alles zal zijn geschied.

19 Wie dan één van de kleinste dezer geboden ontbindt en de mensen zo leert, zal zeer klein heten in het Koninkrijk der hemelen; doch wie ze doet en leert, die zal groot heten in het Koninkrijk der hemelen. 20 Want Ik zeg u: Indien uw gerechtigheid niet overvloedig is, meer dan die der schriftgeleerden en Farizeeën, zult gij het Koninkrijk der hemelen voorzeker niet binnengaan.

Oude Testament?

Vorige week kwam in de prediking naar voren dat de Evangelien eigenlijk behoren tot het Oude Testament. En dat is juist.

Dat zeg ik niet omdat de spreker familie is.. maar omdat het een Bijbelse waarheid is! Als dat **niet** zo zou zijn -familie of niet- dan zou ik dat ook bestreden hebben! Want: wanneer we een onjuiste scheiding -of beter gezegd: verdeling- aanbrengen in de Bijbel, dan kan daaruit een totaal verkeerde opvatting ontstaan over het Evangelie, over Gods Woord – en dan zou 'ingrijpen' dus noodzakelijk zijn geweest.

Pas toen de Here aan het kruis en weer opstond ging werd het Oude Testament "afgesloten". Doordat **de wet vervuld werd**. Dan zeg ik **niets** nieuws. In vers 17 immers zegt de Here:

"Meent niet, dat Ik gekomen ben om de wet of de profeten te ontbinden; Ik ben niet gekomen om te ontbinden, maar om te vervullen."

In Hebreëen 9:16-17 lezen we daarover bijvoorbeeld.

"16 Want waar een testament is, moet noodzakelijk van de dood van de erflater melding gemaakt worden; 17 een testament toch wordt alleen van kracht, indien er iemand gestorven is, daar het nog geen gevolg heeft, zolang de erflater leeft."

De Here móest sterven, om de Wet te vervullen en het 'Testament', de erfenis die voor ons klaar lag, beschikbaar te stellen. Immers: zonder dat iemand overlijdt, kan er geen erfenis verdeeld worden.

Paulus spreekt over deze erfenis, en wat die inhoudt, in Efeze 1 de verzen 3-14, ik citeer er enkele:

"3 Gezegend zij de God en Vader van onze Here Jezus Christus, **die ons met allerlei geestelijke zegen in de hemelse gewesten gezegend heeft in Christus.**

7 En in Hem **hebben wij de verlossing door zijn bloed**, de **vergeving van de overtredingen**, naar de rijkdom zijner genade

11-14 in Hem, in **wie wij ook het erfdeel ontvangen hebben**, waartoe wij tevoren bestemd waren krachtens het voornemen van Hem, die in alles werkt naar de raad van zijn wil, opdat wij zouden zijn **tot lof zijner heerlijkheid**, wij, die reeds tevoren onze hoop op Christus hadden gebouwd. In Hem zijt ook gij, nadat gij het woord der waarheid, het evangelie uwer behoudenis, hebt gehoord; in Hem zijt gij, toen gij gelovig werdt, **ook verzegeld met de heilige Geest der belofte, die een**

onderpand is van onze erfenis, tot verlossing van het volk, dat Hij Zich verworven heeft, tot lof zijner heerlijkheid. "

Alleen over dit gedeelte al zouden we uren met elkaar kunnen spreken. Helaas is de tijd daarvoor vandaag te kort, maar we zien hier dus heel duidelijk genoemd dat Christus dood en opstanding er toe geleid heeft dat wij als gelovigen, en alléén de gelovigen, een erfdeel ontvangen. Een erfenis waarvan de Heilige Geest het bewijs is.

Let op dat Paulus hier zegt dat wij met **allerlei geestelijke zegen gezegend zijn** – vers 3 immers: "gezegend **heeft**". Dat zijn dus zegeningen die elke gelovige **nú al heeft ontvangen**.

We zien dan ook meteen dat de situatie waarin we nu zijn, ánders is dan de situatie '**voor het kruis**'.

De Heilige Geest woonde niet permanent in mensen, er was géén sprake van 'geestelijke, hemelse, zegeningen'. **En al helemaal niet dat ze daar in die tijd, op aarde, die zouden ontvangen.**

Niet alleen voor later!

Geloven is niet alleen iets "voor later". Het is niet zo dat we nu geloven zodat we later "in de hemel komen". Geloven is ook iets voor NU. Wie gelooft, en daarvan in het dagelijkse leven niets ervaart; daar geen steun aan heeft of niets merkt van de aanwezigheid van de Here in zijn of haar leven – op welke manier dan ook! – moet eens bij zichzelf te rade gaan.

Mist u iets? Merkt u dat u door de Here gedragen wordt? Of merkt u helemaal niets van uw geloof? Is er niets veranderd op de dag dat u uw leven aan de Here gaf? Of ... heeft dat moment misschien nog nooit plaatsgevonden, bent u niet wedergeboren?

De beloftes die we hier lezen, en ook op heel veel andere plaatsen in de Bijbel zijn voor later, soms.

Maar óók **voor nu, voor elke dag**. En er zijn hier genoeg mensen die daarvan kunnen getuigen. Die kunnen zeggen: "Ja, sinds ik God heb leren kennen werd echt alles anders!".

Niet dat opeens "alle problemen voorbij zijn", maar.. alles wordt wél dragelijk! Wanneer iemand zegt dat zijn problemen na zijn bekering voorbij zijn, dat het leven één grote roze wolk is geworden dan geloof ik dat niet. Dat kán niet. Dat is in tegenspraak met wat Gods Woord zegt.

Dat kan ieder mens ervaren. Maar ieder mens die er voor kiest om God te willen volgen mag merken: "mijn leven is **anders** geworden!". Ik hoef het niet meer alléén te doen.

God biedt het je aan,... denk er over na. Of beter nog: als je dat nog nooit gedaan hebt – kies **vandaag** voor een nieuw leven, met de Here Jezus!

Koninkrijk Gods

In de Bijbelstudies hier in Leek is de laatste tijd al een paar keer naar voren gekomen dat **vanaf de Handelingen**, --die beginnen met de 40 dagen die de Here tussen de opstanding en de Hemelvaart nog op aarde was-- hij de discipelen onderwees in "**Het Evangelie van het Koninkrijk Gods**". Lees het thuis maar eens na, de eerste en de laatste verzen van de Handelingen.

Dat was, **is, het Evangelie dat sindsdien gepredikt** is door de Apostelen. Waaronder de Apostel Paulus -> de Handelingen beginnen er mee, en eindigen er mee.

Toen de Here Jezus op aarde kwam, kwam Hij als "de Koning". De Koning van Israël. Johannes de Doper zei in Matteüs 3:2, 11:

"Bekeert u, want het Koninkrijk der hemelen is nabijgekomen. [...] Ik doop u met water tot bekering, maar Hij, die na mij komt, is sterker dan ik; ik ben niet waardig Hem zijn schoenen na te dragen; die zal u dopen met de heilige Geest en met vuur. "

Dit Koninkrijk "der Hemelen" was wat er zou komen, zodra de Joden de Here Jezus zouden aanvaarden als hun Koning; als de Zoon van David, de Messias. Dat moment, dat Koninkrijk lag voor het grijpen maar.. ligt sinds de kruisiging in de toekomst, wanneer de Here Jezus komt op de Olijfberg en heel Israël hem dan zal aanvaarden.

Het is onmiskenbaar dat er verschil is tussen hoe God omgaat met Israël en met ons, de "heidenen". Wie op dit moment kijkt hoe het er in de wereld aan toe gaat kan dat gewoon zien.

Het volk Israël leeft – grotendeels – **zónder God**. De Tempeldienst bestaat niet meer. Ze zijn dan wel een bijzonder volk, een uitverkoren volk, maar ze leven net als elk ander volk.

Desondanks is er voor het volk Israël een belofte, een toekomstige belofte. Ooit zal God zich weer over hen ontfermen, de Messias zal komen

en zij zullen weer Zijn volk zijn. Over deze zaken gaan veel delen in het Oude Testament en de Evangeliën. Ook het onderwijs van de Here Jezus is voornamelijk hierop gericht; op Israël: toen en in de toekomst.

Wij leven nu dus in de periode die wordt aangeduidt als "Het Koninkrijk Gods". Ook in de Evangeliën wordt daar al over gesproken.

Onderscheid

Het feit dat er een onderscheid is tussen de boodschap die geldig is voor Israël én de boodschap die voor de Gemeente geldig is betekent namelijk niet dat alles wat vóór het kruis in Gods Woord staat ons niets te zeggen zou hebben. Integendeel.

Het is onderwijs voor ons. Niet altijd in praktische zin, meestal meer in geestelijke zin; ook zien we hoe de Here, in de toekomst, gaat regeren in het Duizendjarig Rijk, de periode dat Hij de Koning op Aarde zal zijn. Er wordt over Israël geprofeteerd – bijvoorbeeld in Matteüs 24.

Toch begon ik vandaag met het lezen van de 'zaligsprekingen'. Uit het Matteüs evangelie. We zijn immers geen extremisten die de Bijbel versnijden en menen dat ze grote delen van Gods Woord niet van toepassing moeten verklaren en vervolgens maar aan de kant leggen?

Het is belangrijk de verschillen, de context, te kennen. Het is ook belangrijk om te weten dat in de prediking van de Here Jezus héél veel van waarde voor ons is. Hij KWAM voor Israël – maar soms werd **óver Israël heen ook tot ONS gepredikt en onderwezen**. Wie de brieven van de Apostelen bestudeert ziet dat ook; hoe vaak grijpen zij niet terug naar het onderwijs van onze Here?

Daar komt bij dat de Here Jezus aan Israël een waarschuwing deed in Matteüs 21:43 – "Daarom, Ik zeg u, dat het Koninkrijk Gods van u zal weggenomen worden en het zal gegeven worden aan een volk, dat de vruchten daarvan opbrengt."

Dit is dus **weggenomen van Israël**. Dat is ook wat Paulus zegt in de Handelingen, tegen de Joodse leiders in Handelingen 28:28 – "Het zij u dan bekend, dat dit heil Gods **aan de heidenen gezonden is; die zullen dan ook horen!**" – de prediking van het Koninkrijk Gods aan de Joden werd van hen weggenomen, en aan de Heidenen gegeven. Niet omdat wij heidenen zoveel beter zijn, maar omdat de heidenen wél luisterden en het aanvaard hebben.

Daarom kon de Here ook zeggen in Marcus 9:1 en Lukas 9:27 – “Ik zeg u in waarheid, er zijn sommigen onder degenen die hier staan, welke voorzeker de dood niet zullen smaken, **voordat zij het Koninkrijk Gods gezien hebben**”.

Sommige mensen snappen dit niet. Hoe kan dat nou? Jezus is toch niet terug gekomen, het Koninkrijk is toch niet gevestigd op aarde? Dus... is de conclusie: “Jezus heeft gelogen. Hij heeft gefaald”.

Dat is de grootste onzin die er is!

Ná de opstanding is namelijk het Koninkrijk Gods realiteit geworden: IN DE GELOVIGEN. IN DE GEMEENTE VAN CHRISTUS JEZUS. We zijn er nú al deel van.

Hoe functioneren wij?

We gaan terug naar Matteüs 5.

Mijn excuus voor deze lange aanloop... maar wat ik wil laten zien aan u is dat wij nu, VANDAAG, al leven in het Koninkrijk Gods. Het werd door de Here Jezus gepredikt, en door de Apostelen. De Here Jezus predikte het als “aanstaande”, de Apostelen als **een koninkrijk dat inmiddels was gerealiseerd**.

De zaligsprekingen zijn heel bijzonder. Zij gaan namelijk over **hoe de mens hier op aarde functioneert**. Zij hebben dus ook alles te maken met het “Koninkrijk Gods”.

Het geldt niet zomaar elk willekeurig mens, nee,.. het gaat om de mens **die Christus volgt**. Want Hij spreekt hier tot zijn toehoorders – de “scharen” – en zijn discipelen.

Gelukkig zijn zij...

Het is eigenlijk één van de eerste stukken onderwijs van de Here Jezus die we in Matteüs vinden. Steeds beginnen de onderwijzingen met 'zalig'. Een beetje een ouderwets woord. In de vertaling van “Het Boek” beginnen de zinnen dan ook steeds met “**Gelukkig zijn zij...**”.

Waarom zijn “zij” gelukkig als ze nederig zijn, als ze verdriet hebben, als ze zachtmoedig zijn – en daardoor vaak moeten lijden onder andere mensen hun nietsontziende hardheid – als ze hunkeren naar Gods wil..

Waarom zijn "zij" gelukkig als zij barmhartig – liefdevol en behulpzaam – zijn? Als ze rein van hart zijn? Als zij vreedstichters zijn?

Waarom zijn zij die vervolgd worden gelukkig? Waarom zijn zij gelukkig als er smaad en leugen over hen uitgestort wordt? Als men kwaad spreekt van ze?

En, ... waarom wordt er in vers 12 dan door de Here opeens gesproken over **loon in de Hemel**?

Vers 12 geeft hier dan ook een belangrijke sleutel tot het begrijpen van de 'zaligsprekingen'. Het is wel heel "on-Joods" wat de Here hier namelijk onderwijst... Want de Joden verwachtten helemaal niet "loon in de Hemel". Zij verwachtten dat de Messias zou komen om "de vervallen hut van David" ^{Amos 9:11} weer te herstellen. Dat Hij de Koning der Koningen zou zijn, en van Israël weer een belangrijke, invloedrijke, natie zou maken.

De Joden verwachtten een AARDS Koninkrijk. Zij verwachtten een AARDSE Messias. En in deze zaligsprekingen zien we heel iets anders; een belofte die spreekt over 'loon in de Hemel'? Zaligsprekingen voor hen die vervolgd worden, die gepest worden, waarover men loopt te liegen, die alles maar in liefde accepteren? Mensen die verdragen dat anderen hen pijn doen, hen kwetsen?

VOORBEELD

Het toeval wil, --maar wat is toeval--, dat ik een tijdje geleden op het werk geconfronteerd werd met een situatie die heel vervelend was.

Een van de managers meende mij te moeten bedreigen. Een serieuze bedreiging. Ik was **FURIEUS** hierover. Misschien had u het niet verwacht, maar ik kan heel erg boos worden. Dat heb ik hem niet laten merken.

Later op de dag heb ik advies ingewonnen over het voorval bij een speciaal meldpunt op ons werk. En hun mening was duidelijk: "dien een officiële klacht in, want dit kan echt niet". Toch heb ik die klacht nog steeds niet ingediend. En ik zal het ook niet meer doen. Ik ga het hem wel laten weten dát ik de klacht niet indien.

Want ondanks dat ik zeer boos was over het voorval heb ik niet vanuit die boosheid gehandeld maar het eerst laten bezinken. Want ik weet zeker dat als ik een klacht indien, er voor de manager een zware reprimande zal volgen, op zijn minst. Misschien zelfs ontslag. En dat gaat toch ook wel weer ver, dat iemand door een boze bui, om welke reden dan ook, zijn baan verliest.

Terwijl ik op een ochtend op weg was naar het werk viel mij opeens dit gedeelte uit Gods Woord in, ik citeer het uit Rom. 12:19 maar het staat op heel veel plaatsen:

“Wreekt uzelf niet, geliefden, maar laat plaats voor de toorn, want er staat geschreven: Mij komt de wraak toe, **Ik zal het vergelden**, spreekt de Here.”

Als ik naar mijn eigen menselijke natuur gehandeld had, dan had ik dezelfde dag nog een klacht ingediend en was deze man wellicht nu zonder baan geweest. Of had op zijn minst een flinke uitbrander van zijn baas gekregen plus een aantekening in zijn dossier...

Maar gelukkig heb ik mij niet door mijn eigen natuur laten leiden. Dat is niet mijn verdienste, integendeel!! Ik geloof dat de Here mij daarvoor behoed heeft.

Dat brengt mij terug bij dit gedeelte.. dit gedeelte spreekt **NIET** over een aards rijk, het gaat niet over de tijd dat de Here zal regeren, duizend jaar lang. Althans, niet in de eerste plaats. Dit gedeelte, deze zaligsprekingen, dit gedeelte, spreekt over ons. **De gelovigen**. Die nádat, vers 17, de wet vervuld was, tot Zijn volk zijn gaan behoren.

Eén van de eerste leerstellige toespraken van de Here, in het Matteüs-evangelie nota bene, spreekt tot hen die tot Wedergeboorte zijn gekomen.

Het zijn praktische aanwijzingen voor ons leven van alle dag. We zullen **gelukkig zijn** als we lijden “om Zijns naams wil”. We zullen gelukkig zijn als we zachtmoedig zijn. Ook als dat tegen onze “oude natuur” ingaat.

Ik moet u zeggen: zachtmoedig zijn is niet mijn natuur, is niet mijn oude mens. Als ik naar mijn oude mens had geleefd, dan had ik een paar week geleden totaal anders gehandeld. Dan had ik 'mijn gram even gehaald'. Maar ... ook ik ben een nieuwe mens geworden, een nieuwe schepping. Naar je oude mens leven en handelen geeft maar heel even voldoening. Naar de nieuwe mens leven is misschien moeilijk, soms, .. maar: het geeft een voldoening op de lange termijn, voldoening die alles te boven gaat!

Dat is niet iets wat ik zelf gedaan heb, maar wat de Here God in mij heeft gedaan. Dat maakt mij nog steeds geen beter mens dan andere mensen. Maar wel een ánder, een vér-anderd mens. En dan, dán wordt je “zalig”, of: Gelukkig.

Want zeg nou zelf: wordt je er gelukkig van als je iemand die jou kwetst “terug pakt”? Of... **wordt je gelukkig als je God mag danken voor een goede afloop en dat Hij het geleid heeft?** Dat je mag getuigen

tegen een mens die jou kwaad doet: "Ik zal je niet terug pakken, al ligt het menselijk gezien in mijn macht, maar ik laat je er mee weg komen omdat ik geloof, weet, dat God dat van mij vraagt".

Het is eigenlijk maar een kleinigheid wat mij overkwam. Er zijn zoveel gelovigen die zoveel méér ellende over zichzelf heen krijgen zoals we in dit gedeelte ook lezen: vervolging, pijn, ziekte. En toch getuigen zij: "Ik ben gelukkig, want de Here draagt mij er door heen".

Ik hoop niet dat ze het mij kwalijk nemen dat ik het noem maar er zijn hier toch ook verschillende mensen in de gemeente die persoonlijk lijden kennen? Ernstig lichamelijk lijden? En toch zie geluk bij ze. Zelfs levenslust en opgewektheid. En ze lachen. Dóór de pijn heen. En getuigen: "De Here Jezus draagt mij". Of "Ik zou dit niet aankunnen zonder de hulp van de Here".

De zaligsprekingen gaan over persoonlijk leed dat wij mee kunnen maken. En desondanks.. "Gelukkig zijn zij". Waarom? Omdat dit persoonlijk leed méégedragen wordt door onze Heer en Heiland. Omdat het lijden om Zijn naam is. Kwaadsprekers die kwaad spreken en liegen over u en mij omdat zij feitelijk de Heiland willen lasteren.

Laten we dat voor ogen houden: **Gelukkig zijn wij..**

Tot slot

Ik kan niet in uw hart kijken. En heb het al eerder genoemd. Maar wanneer u of jij dat geluk niet kent, ... PAK HET. Het is er, het ligt er. Je leven wordt er, in de alledaagse omstandigheden, niet anders van misschien. Je blijft misschien ziek. Mensen blijven je misschien pesten. Of lasteren en liegen over je. Maar desondanks kun je dan wel gelukkig zijn. Want vergeet één ding niet: De Here Jezus heeft het ook allemaal meegemaakt. Hij is Mens geweest. Hij heeft dat lijden ook gedragen en nog veel meer!

Christus Jezus stierf. Om de Wet te vervullen, en.. om ons geluk te geven. Een geluk dat de wereld niet kent.

Voor nu, voor de eeuwigheid. Amen.